

میراث شهاب

فصل نامه تخصصی کتابخانه بزرگ
حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی رهنما
سال بیست و نهم / شماره ۱۱۱ / بهار ۱۴۰۲

کتابنامه معاصرین (۸): استاد عباس اقبال آشتیانی

محمود طیار مراغی

چکیده

در این مقاله پس از شرح حال مختصر عباس اقبال آشتیانی (۱۲۷۵-۱۳۳۴ شمسی) آثار مکتوب و چاپ شده او معرفی می شوند. ۳۵ عنوان کتاب تألیفی (عمدتاً کتابهای درسی در باره تاریخ و جغرافیای ایران)، ۷ عنوان ترجمه، ۲۹ عنوان تصحیح متون کهن (عمدتاً در باب ادبیات فارسی) و سه کتاب در باره او (در هر بخش به ترتیب الفبای عنوان) معرفی شده اند. چاپها و ویرایش‌های متعدد این کتابها نیز یاد شده است.

کلیدواژه‌ها

اقبال آشتیانی، عباس؛ کتابشناسی آثار عباس اقبال آشتیانی؛ عالمان قرن چهاردهم؛
اشتیان - تاریخ علمی؛ منابع تاریخ ایران؛ منابع جغرافیای ایران؛ کتابهای درسی
ایران؛ متون ادب فارسی

عباس اقبال آشتیانی (۱۲۷۷-۱۳۳۴ ش/ ۱۸۹۸-۱۹۵۶ م)، فرزند محمدعلی، مورخ، نویسنده، استاد دانشگاه، عضو پیوسته فرهنگستان ایران و مجمع علمی عربی دمشق بود.

او تحصیلات خود را در مدرسه دارالفنون تهران گذراند و برای تکمیل تحصیلات چندین بار به کشورهای اوپایی سفر کرد، لیسانس اش را از دانشگاه فرانسه و دکترای رشته ادبیات را از دانشگاه تهران اخذ نمود. او هم‌زمان با تحصیل، تدریس هم می‌کرد. اقبال یکی از پژوهشگران بزرگ معاصر ایران است

که در علوم مختلف تحقیقات و آثار اصلی به جای گذاشته است.

از فعالیت‌های اقبال، استاد دانشگاه، مامور تحقیقات در موزه‌ها و کتابخانه‌های پاریس، نماینده ایران در کنفرانس «طرز نگهداری موزه‌های صنایع و تاریخ» در مادرید، انتشار مجله یادگار و نماینده ایران در کشورهای ترکیه و ایتالیا بود.

عباس اقبال آشتیانی در آشتیان در خانواده فقیر به دنیا آمد. خانواده‌اش در دوران کودکی او، به تهران کوچ کردند.

پدرش در این شهر حمام بیمارستان وزیری را در اجاره خود آورد و خود وی نیز به سبب تنگ‌دستی تا ۱۴ سالگی به درودگری پرداخت و هم‌زمان تحصیلاتش را در مکتب خانه‌ها دنبال کرد.

تحصیلات

در سال‌های نوجوانی اقبال، شیخ مرتضی نجم‌آبادی که با خانواده اقبال، آشنایی و مراوده داشت، او و برادر بزرگ‌ترش را به مدرسه «شرکت گلستان» فرستاد.

پس از اتمام دوره ۳ ساله این مدرسه، عباس جوان به پایمردی نجم‌آبادی و با مساعدت ابوالحسن فروغی، به دارالفنون راه یافت.

اقبال دوره متوسطه را در دارالفنون با موفقیت طی کرد و به دلیل توانایی فراوان، معاونت کتابخانه معارف را که در همین مدرسه تأسیس گردیده بود، عهده‌دار شد. او تدریس را از همین زمان در دارالفنون آغاز کرد و در ۱۲۹۷ش که دارالمعلمین مرکزی به همت میرزا ابوالحسن فروغی تأسیس شد در آن جا در کنار کسانی مانند عبدالعظیم قریب، به تدریس فارسی، تاریخ و جغرافیا مشغول شد و همزمان در مدرسه سیاسی و مدرسه نظام به تدریس پرداخت.

شروع تالیف مجلات

حضور اقبال در این مدارس و کتابخانه معارف، از یک سو سبب آشنایی او با ملک الشعراً بهار، رشید یاسمی، تیمور تاش و سعید نفیسی - که مجله دانشکده را منتشر می‌ساختند - شد و از سوی دیگر موجب دوستی وی با محمدعلی فروغی، ابوالحسن فروغی، عبدالعظیم قریب و غلامحسین رهنما - که مجله فروغ تربیت را انتشار می‌دادند - گردید، و این خود وسیله‌ای شد تا اقبال به نوشتن مقالاتی در این مجلات پردازد و نامش بر سر زبان‌ها افتاد.

فعالیت در فرانسه

در ۱۳۰۴ش، هنگامی که اقبال در مدرسه نظام تدریس می‌کرد، به منشی‌گری هیأت نظامی ایران انتخاب، و همراه این هیات به عنوان مترجم راهی فرانسه شد و در آن جا با علامه محمد قزوینی - که پیشتر مقالات اقبال توجه او را جلب کرده بود - آشنا شد.

اقبال در فرانسه علاوه بر شغل موظف خود، به ادامه تحصیل پرداخت و به اخذ درجه لیسانس از دانشگاه سرین توفیق یافت.

ظاهراً در همین سفر بود که از سوی وزارت معارف وقت ماموریت یافت تا در موزه‌ها و کتابخانه‌های پاریس تحقیقاتی انجام دهد و گزارش‌هایی از وضع تحصیلی دانشجویان ایرانی در فرانسه به مقامات ایرانی بفرستد.

تدریس در دارالمعلمین

اقبال پس از بازگشت به ایران بار دیگر تدریس خود را در دارالمعلمین مرکزی - که اکنون دارالمعلمین عالی نام گرفته بود - آغاز کرد و از مهر ۱۳۰۸، در کنار استادانی چون بدیع الزمان فروزانفر، ملک الشعرا بهار، رضا زاده شفق و محمود حسابی به تدریس تاریخ مفصل ایران، تاریخ ایران قبل از اسلام و جغرافیای کشورهای بزرگ جهان مشغول شد.

از قرائت بر می‌آید که این دوره از تدریس اقبال کوتاه مدتی پیش از ۱۳۰۸ش بوده است.

نماینده ایران در مادرید

او در همین سال‌ها در صدد بازگشت به اروپا برای تکمیل تحصیلاتش بود، تا اینکه سرانجام در پاییز ۱۳۱۳ش توانست با کمک محمدعلی فروغی (نخست وزیر) و علی اصغر حکمت (وزیر معارف)، به عنوان نماینده ایران در کنفرانس «طرز نگهداری موزه‌های صنایع و تاریخ» در مادرید شرکت کند و از همانجا راهی پاریس گردد.

تدوین رساله دکتری

در مدتی که اقبال در فرانسه اقامت داشت، رساله‌ای تالیف کرد و در ۱۳۱۴ش برای وزیر معارف وقت فرستاد تا به پایمردی وی در شورای دانشگاه تهران به عنوان رساله دکتری به تصویب برسد.

این شورانیز رساله اقبال را در ۲۱ اسفند ۱۳۱۴ به منزله درجه دکتری در رشته ادبیات پذیرفت.

استادی و عضویت در فرهنگستان

اقبال پس از بازگشت به ایران، در دی ماه ۱۳۱۷ به سمت استادی دانشگاه تهران منصوب، و در همین سال عضو پیوسته فرهنگستان ایران شد.

انتشار مجله یادگار

بعد از ۱۳۲۱ش که ظاهرًاً شرایط جدیدی بر دانشگاه تهران حاکم شد، اقبال احساس ناخشنودی می‌کرد و به ادامه کار تدریس در دانشگاه بی‌میلی نشان می‌داد. بدین سبب، بعضی از دوستان سیاستمدار او در صدد برآمدند تا با ارجاع منصب وزارتی وی را راضی

فصلنامه تخصصی کتابشناسی و نسخه‌شناسی
سال پیشست و نهم / شماره ۱۱۱ / پیاپی ۱۴۰

سازند، اما او تن به چنین مسئولیتی نداد.

وی در این زمان از پیشنهاد عباس مسعودی مدیر روزنامه اطلاعات، مبنی بر راه اندازی مجله‌ای ادبی استقبال کرد و به دلگرمی حضور محمد قزوینی در تهران و اطمینان از همکاری قاسم غنی، همفکری سید حسن تقی‌زاده و مساعدت عبدالحسین نوایی، در شهریور ۱۳۲۳ مجله یادگار را در تهران منتشر کرد.

اقبال در سر مقاله نخستین شماره یادگار، تحت عنوان «مرام و روش مجله»، اهداف خود را از انتشار این نشریه چنین بیان داشت: طبع و نشر آثار پیشینیان، معرفی میراث فرهنگی و هنری ایرانیان، شناساندن وضعیت کنونی ایران، معرفی فرهنگ مردم و آداب و عادات بومی ایران و معرفی نسخه‌های خطی.

انتشار یادگار به شکل ماهانه تا خرداد ۱۳۲۸، ادامه یافت و در طول ۵ سال، مجموعاً ۵۰ شماره از آن منتشر گردید. بسیاری از استادان طراز اول آن زمان در تالیف مقالات یادگار با اقبال همکاری می‌کردند.

مهم‌ترین مطالبی که تقریباً در تمامی شماره‌های یادگار به طور ثابت مورد بحث قرار می‌گرفت، تحقیقات ادب، مسائل روز، مباحث تاریخی، ترجمه احوال، مباحث جغرافیایی، باستان‌شناسی، بحث لغوی، اسناد تاریخی، مباحث هنری، معرفی کتاب‌های چاپی و خطی، روزنامه‌نگاری و معرفی خاورشناسان بود.

در پایان بهار ۱۳۲۸ ش، اقبال از انتشار یادگار منصرف شد.

ماموریت‌ها

بعد از انصراف اقبال از انتشار مجله یادگار، علی اصغر حکمت وزیر خارجه وقت، چند شغل رایزنی فرهنگی در تشکیلات وزارت خارجه ایجاد کرد و اقبال به میل خود به آنکارا فرستاده شد؛ چندی بعد ایتالیا را هم به حوزه عمل او در آوردند.

یادگار

آستانه
معاصرین
باقیان
کتابنامه

اقبال تا پایان عمر چند مأموریت دیگر از این دست در آلمان، فرانسه، واتیکان و چند کشور عرب به عهده گرفت و در هر یک هم بر تجارب علمی خود افزود و هم برای تحقیقات تاریخی و فرهنگی ایران منشأ خدمات ارزنده‌ای گردید.

تبحد در علوم

عباس اقبال بی‌گمان یکی از بزرگ‌ترین، عمیق‌ترین و جامع‌ترین پژوهندگان معاصر ایران است که هر یک از آثار متعدد و گونه‌گونش الگوی تحقیق و نگارش اصیل است. از برجستگی‌های وی تنوع حوزه‌های تحقیق و تبع اوست.

اقبال در زمینه‌های تاریخ، جغرافیا، علوم دینی، شعر و ادب و مباحث هنری، قدرت ذهن و قلم توانای خود را به خوبی نشان داد.

چیره‌دستی و موشکافی عالمانه او با درست‌نویسی، ساده‌نویسی و استواری و دلنشیینی نگارش، همراه بود.

اقبال شاعر نبود، اما گاه‌گاه به تفنن شعری هم می‌سرود.

وصفات

اقبال پژوهشگری منتقد، روش‌مند، با انصاف و وجودان علمی، مهربان، سخی، دلسوز، سپاسدار محبت دوستان، قانع و نازک طبع بود.

فصلنامه تخصصی کتابشناسی و نسخه‌شناسی
سال پیشیست و نهم / شماره ۱۱۱ / پیاپی ۱۴۰۲

وفات و مدفن

اقبال که مدتی بود از بیماری کلیه رنج می‌برد، به رغم پاره‌ای معالجات سرانجام در ۲۱ بهمن ۱۳۳۴ در شهر رم وفات یافت.

پیکر او پس از آنکه در یکی از واپسین روزهای اسفند همان سال در تهران تشییع شد، در حرم حضرت عبدالعظیم، رواق ابوالفتوح رازی، کنار آرامگاه علامه قزوینی به خاک سپرده شد.

- منبع: ویکی فقه

***

• تالیف

تاریخ اکتشافات جغرافیایی و تاریخ علم جغرافیا / تهران: [بی نا]، ۱۳۱۴ ش، ۲۴۷ ص، رقعي، شومیز.

تاریخ ایران (برای سال چهارم دبیرستان ها) / تهران: [بی نا]، ۱۳۲۳ ش، ۳۹۴ ص، وزیری، شومیز.

تاریخ ایران از استیلای مغول تا انقراض قاجاریه (برای سال پنجم) / تهران: [بی نا]، ۱۳۳۳ ش، ۲۳۲ ص، رقعي، شومیز.

تاریخ ایران از بد و خروج چنگیز تا ظهور امیر تیمور / تهران: [بی نا]، ۱۳۱۲ ش، رقعي، شومیز.

تاریخ ایران از صدر اسلام تا استیلای مغول (برای سال پنجم) / تهران: [بی نا]، ۱۳۳۱ ش، ۱۰ ص، رقعي، شومیز.

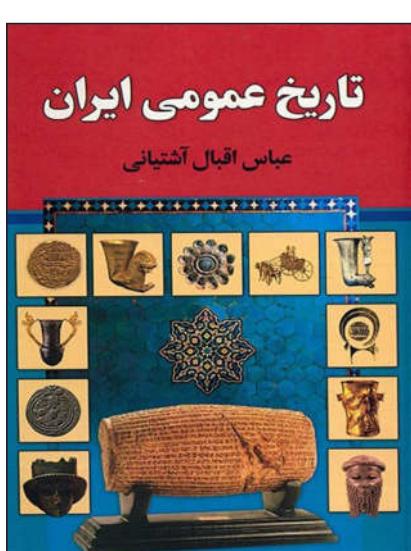
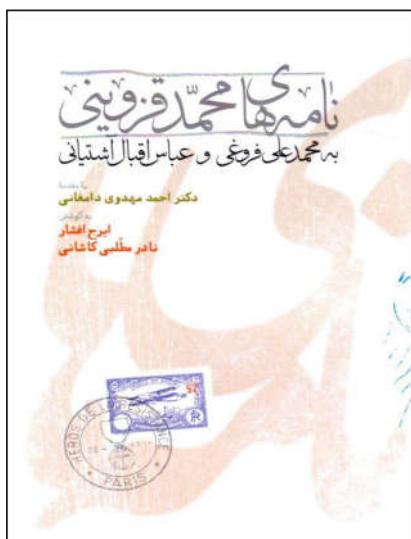
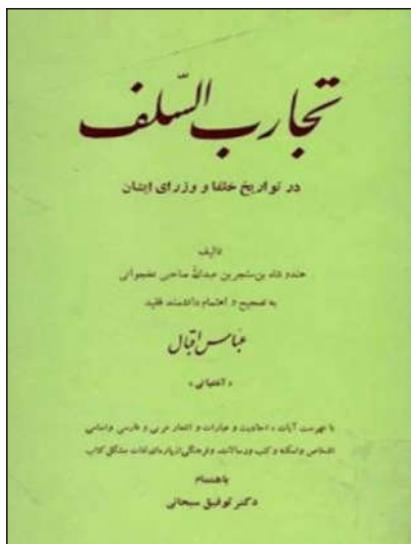
تاریخ ایران از صدر اسلام تا استیلای مغول (برای سال چهارم متوسطه) / تهران: [بی نا]، ۱۳۱۸ ش، ۴۰۹ ص، رقعي، شومیز.

تاریخ ایران از صدر اسلام تا انقراض قاجاریه / تهران: نشر یمام، ۱۳۹۵ ش، ۶۹۶ ص، وزیری، گالینگور.

- ویراست ۲: مولفان: عباس اقبال آشتیانی (دوره از صدر اسلام تا انقراض قاجاریه)- باقر عاقلی (دوره پهلوی); تهران: نشر نامک، ۱۳۷۸ ش، ۸۵۰ ص، وزیری.

- چاپ ۸: تهران: نشر نامک، ۱۳۹۸ ش.

تاریخ ایران از ظهور اسلام تا حمله مغول (برای سال چهارم دبیرستان ها) / تهران: [بی نا]، ۱۳۳۰ ش، ۱۹۲ ص، وزیری، شومیز.

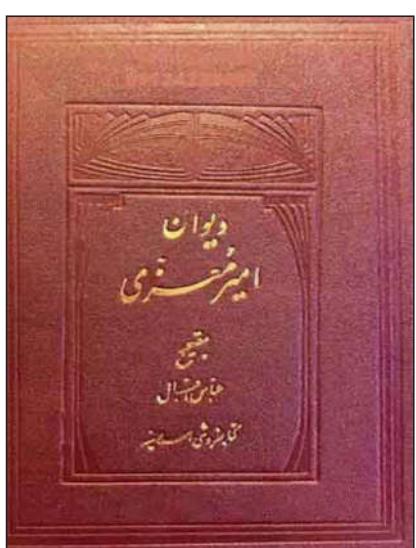
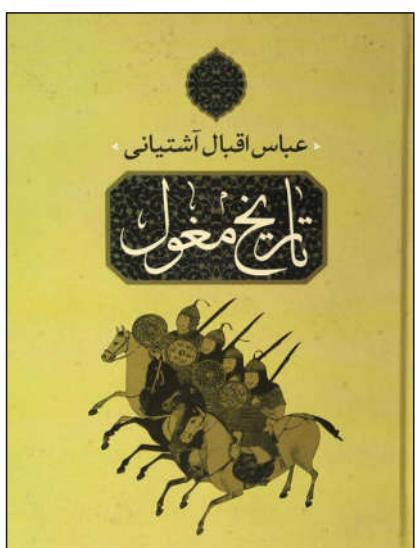
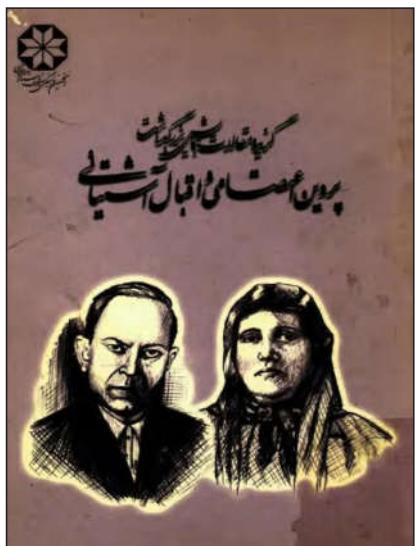
لطفاً
لطفاً

کتابنامه
معاصرین
باشیم
آغاز
آغازیم

فصلنامه تخصصی کتابشناسی و نسخه‌شناسی
سال بیست و نهم / شماره ۱۱۱ / پیاپی ۱۴۰

فصلنامه تخصصی کتابشناسی و نسخه‌شناسی
سال بیست و نهم / شماره ۱۱۱ / پیاپی ۱۴۰

تاریخ تمدن جدید در اروپا و در ایران / تهران: [بی‌نا]
[بی‌تا]، ۴۳۸ ص، وزیری، شومیز.

تاریخ عالم در قرن معاصر (به ضمیمه تاریخ مختصر
جنگ‌های بین الملل اول و دوم براس سال پنجم) / تهران:
[بی‌نا]، ۱۳۳۱ ش، ۱۰ ص، رقی، شومیز.

تاریخ مختصر ادبیات ایران (از قدیمی ترین دوره‌های
تاریخی تا ظهور غزنویان) / به کوشش: میر‌هاشم محدث؛
تهران: نشر هما، ۱۳۷۶ ش، ۲۱۶ ص، وزیری، شومیز.

تاریخ مفصل ایران: از استیلای مغول تا اعلان مشروطیت
/ تهران: [بی‌نا]، ۱۳۱۲ ش، ج اول، ۶۳۶ ص، وزیری،
شومیز.

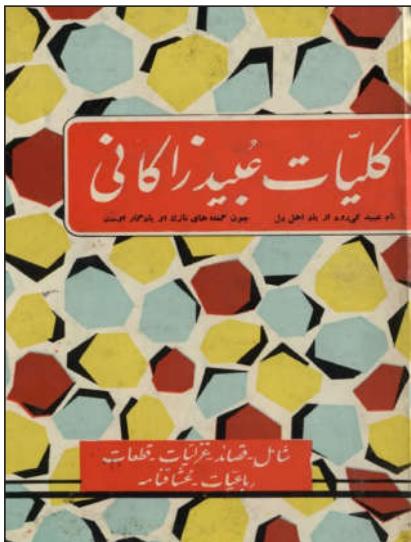
- ویراست ۲: با مقدمه: ایرج افشار، تهران: [بی‌نا]
۱۳۴۱ ش، ج اول، بیست + ۶۱۹ ص، وزیری.

- چاپ ۲: تهران: موسسه انتشارات امیرکبیر، ۱۳۴۷ ش.

تاریخ مفصل ایران: از استیلای مغول تا انقراب قاجار/
تهران: [بی‌نا]، ۱۳۲۰ ش، ۴۵۵ ص، وزیری، شومیز.

تاریخ مفصل ایران از صدر اسلام تا انقراب قاجاریه
/ به کوشش: سید محمد دبیر سیاقی؛ تهران: کتابفروشی
خیام، [بی‌تا]، ۳۵ + ۸۶۴ ص، وزیری، گالینگور.

تاریخ مغول: از حمله چنگیز تا تشکیل دولت تیموری
/ با اهتمام: ایرج افشار؛ تهران: موسسه انتشارات امیرکبیر،
۱۳۶۲ ش، پنجاه و شش + ۶۲۴ ص، وزیری، گالینگور.
- چاپ ۱۰: تهران: امیرکبیر، ۱۳۹۲ ش.

جغرافیای آسیا، افریقا و اقیانوسیه برای سال اول دبیرستان / تهران: [بی نا]، ۱۳۲۸ ش، ۱۶۴ ص، رقعی، شومیز.

جغرافیای اقتصادی و تجاری ایران و انگلیس والمان و فرانسه (برای سال چهارم دبیرستان ها) / تهران: [بی نا]، ۱۳۱۸ ش، ۲۱۹ ص، رقعی، شومیز.
ویراست ۲: تهران: [بی نا]، ۱۳۲۹ ش، ۱۶۸ ص، رقعی.

جغرافیای ایران و خارجه / تهران: [بی تا]، [بی نا]، ۲۲۹ ص، وزیری، شومیز.

جغرافیای عمومی / تهران: [بی نا]، [بی تا]، ۳۳۹ ص، وزیری، شومیز.

جغرافیای مقدمات و جغرافیای قطبی آمریکا / تهران: [بی نا]، ۱۳۳۹ ش، ۱۸۰ ص، وزیری، شومیز.

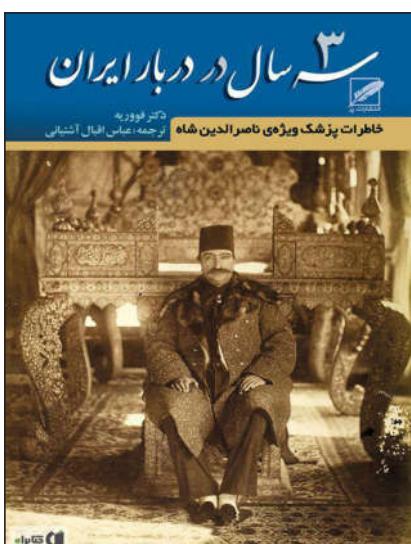
خاندان نوبختی / تهران: مطبوعه مجلس، ۱۳۱۱ ش، یو ۲۹۷ + نمودار تاشده، وزیری، شومیز.
- چاپ ۲: تهران: [بی نا]، ۱۳۳۱ ش.

ویراست ۲: تهران: کتابخانه طهوری، ۱۳۴۵ ش، یو ۲۹۷ ص، وزیری.

- چاپ ۳: تهران: کتابخانه طهوری، ۱۳۵۷ ش.

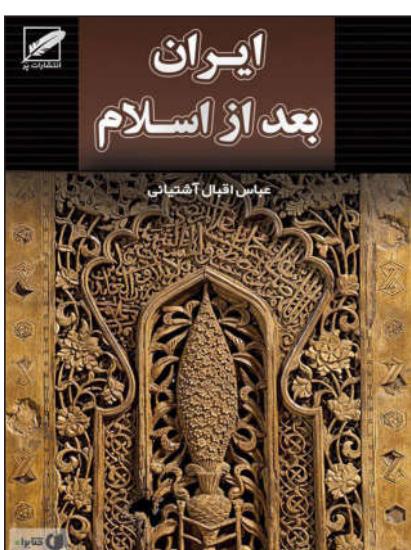
- ترجمه عربی: با عنوان: «آل نوبخت» / مترجم: علی هاشم اسدی؛ مشهد: بنیاد پژوهش‌های اسلامی استان قدس رضوی، ۱۳۸۳ ش، ۲۸۸ ص، وزیری.

دوره تاریخ ایران از آغاز تا انقراض قاجاریه / مولفان: عباس اقبال-حسن پیرنیا (مشیرالدوله) - به کوشش: سید

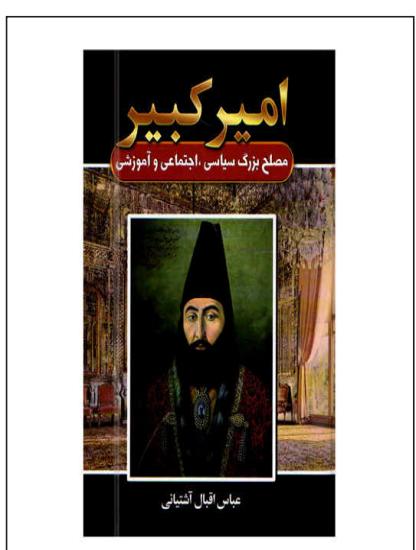
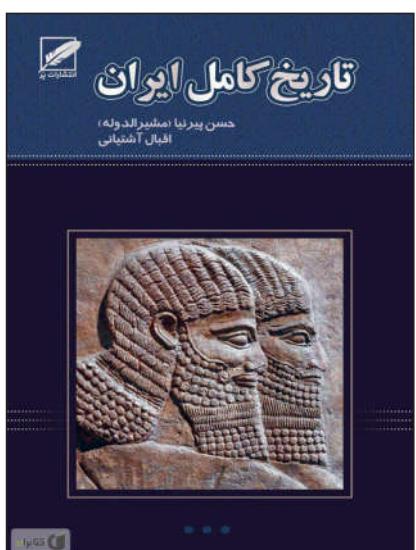
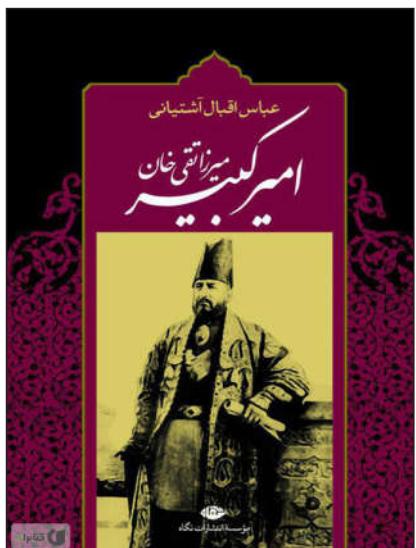
تاریخ
لرستان

آموزگاری
کتابخانه معاصرین
(۱۳۰۰-۱۳۹۰)
با انتشارات اقبال آشتیانی

میراث ایرانی

فصلنامه تخصصی کتابخانه‌ی نسخه‌های سلطنتی
سال پیشست و نهم / شماره ۱۱۱ / پیاپی ۱۴۰

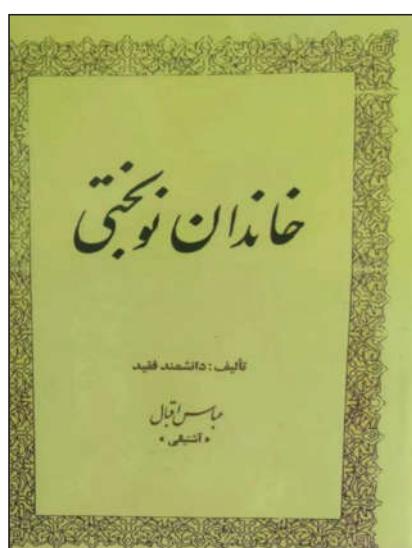
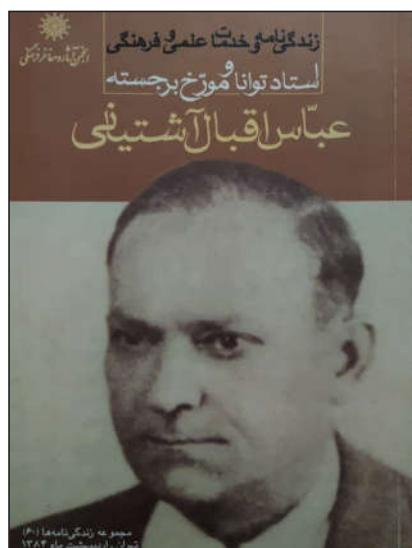
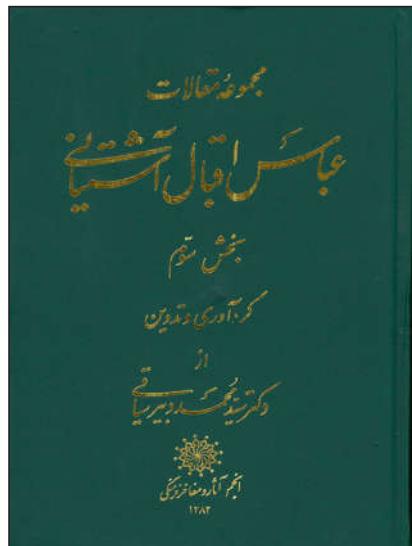

- محمد دبیر سیاقی؛ تهران: کتابفروشی خیام، [بی‌تا]، ۲ ج، [یخ + ۳۸۵ + ک + ۳۴ + ۸۶۴] ص، وزیری، گالینگور.
- ویراست ۲: با عنوان: «تاریخ مفصل ایران (از آغاز تا پایان سلسله پهلوی)» / حسن پیرنیا مشیرالدوله (دوره قبل از اسلام) - عباس اقبال آشتیانی (از صدر اسلام تا انقراض قاجاریه) - میرزا مهرآبادی (دوره معاصر)؛ تهران: نشر افسون، ۱۳۷۹ ش، ۲ ج، مصور، وزیری.
- ویراست ۳: با عنوان: «تاریخ مفصل ایران (از آغاز تا پایان سلسله پهلوی)» / حسن پیرنیا مشیرالدوله (دوره قبل از اسلام) - عباس اقبال آشتیانی (از صدر اسلام تا انقراض قاجاریه) - میرزا مهرآبادی (دوره معاصر)؛ تهران: نشر دنیا کتاب، ۱۳۸۲ ش، ۱۲۰۰ ص، مصور، وزیری.
- چاپ ۲: تهران: نشر دنیا کتاب، ۱۳۹۰ ش.
- ویراست ۴: با عنوان: «تاریخ کامل ایران» / حسن پیرنیا (مشیرالدوله) (دوره قبل از اسلام) - عباس اقبال آشتیانی (دوره بعد از اسلام) - محمد حسن بهنام فر (دوره پهلوی)؛ تهران: نشر فرهنگ رسا - نشر دنیا علم، ۱۳۸۹ ش، ۱۲۳۲ ص، مصور، وزیری.

- ویراست ۵: با عنوان: «تاریخ ایران (از عهد قدیم تا انقراض قاجاریه)» / حسن پیرنیا (تاریخ قبل از اسلام) - عباس اقبال آشتیانی (دوره بعد از اسلام)؛ تهران: نشر نیک فرجام - نشر سپهر ادب، ۱۳۹۰ ش، ۸۲۹ ص، وزیری.
- چاپ ۵: تهران: نشر نیک فرجام - نشر سپهر ادب، ۱۳۹۶ ش.
- ویراست ۶: حسن پیرنیا (مشیرالدوله) (دوره قبل از

تاریخ ایران

آماده کتابخانه معاصرین
عباس اقبال آشتیانی

اسلام) - عباس اقبال آشتیانی (دوره بعد از اسلام) - کیوان مهر آیین (دوره پهلوی)؛ تهران: نشر واشقان - نشر زرین کلک، ۱۳۹۱ ش، ۱۱۷۱ ص، وزیری.

- ویراست ۷: حسن پیرنیا (مشیرالدوله) (دوره قبل از اسلام) - عباس اقبال آشتیانی (دوره بعد از اسلام) - محمد حسن بهنام فر (دوره پهلوی)؛ تهران: نشر آرایان، ۱۳۹۲ ش، ۱۲۳۲ ص، مصور، وزیری.

- چاپ ۴: تهران: نشر آرایان، ۱۳۹۶ ش.

- ویراست ۸: با عنوان: "تاریخ کامل ایران (از ابتدای انقراض قاجاریه)" / حسن پیرنیا (مشیرالدوله) (دوره قبل از اسلام) - عباس اقبال آشتیانی (دوره بعد از اسلام)؛ تهران: نشر یمام، ۱۳۹۵ ش، ۹۳۲ ص، رقعي.

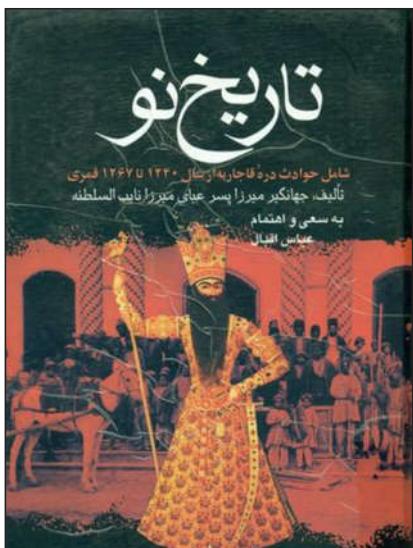
- ویراست ۹: با عنوان: "تاریخ ایران: پیش از اسلام تا انقراض قاجاریه" / حسن پیرنیا (مشیرالدوله) (دوره قبل از اسلام) - عباس اقبال آشتیانی (دوره بعد از اسلام)؛ تهران: نشر اسطوره پنجم، ۱۳۹۶ ش، ۹۶۸ ص، وزیری.

- ویراست ۱۰: با عنوان: «تاریخ کامل ایران» / حسن پیرنیا (مشیرالدوله) (تاریخ ایران قبل از اسلام از ایران باستان تا انقراض ساسانیان) - عباس اقبال آشتیانی (تاریخ ایران بعد از اسلام از صدر اسلام تا انقراض قاجاریه) - رحیم ظریف آبکنار (تاریخ معاصر ایران: سلسله پهلوی و جمهوری اسلامی)؛ تهران: نشر سما، ۱۳۹۲ ش، ۱۰۵۵ ص، وزیری.

دوره تاریخ عمومی شامل: تاریخ ایران سه سلسله سلوکی، اشکانی و ساسانی و عرب و روم (برای سال دوم متوسطه) / تهران: [بی‌نا]، ۱۳۴۳ ش، ۱۴۳ + ۱۳۳ + ۴ + ۱۰۵۵ ص، خشتی، شومیز.

میراث اسلامی

فصلنامه تخصصی کتابخانه‌سازی و نسخه‌شناسی
سال پیشست و نهم / شماره ۱۱۱ / پیاپی ۱۴۰۲

دوره جغرافیا (برای سال اول دبیرستان‌ها) / تهران: شرکت مطبوعات، ۱۳۱۴ ش، ۱۷۹ ص، رقعي، شوميز.

دوره جغرافیای عمومی و جغرافیای امریکا و استرالیا (برای سال اول دبیرستان) / تهران: [بی‌نا]، [بی‌تا]، ۱۷۸ ص، رقعي، شوميز.

- ویراست ۲: تهران: [بی‌نا]، ۱۳۱۵ ش، ۳۴۵ ص، رقعي.

دوره جغرافیای مقدمات و جغرافیای قطبی امریکا / تهران: [بی‌نا]، ۱۳۳۹ ش، ۱۸۰ ص، رقعي، شوميز.

شرح حال عبدالله بن مقفع / برلین: [بی‌نا]، ۱۳۰۶ ش، ۷۵ ص، رقعي، شوميز.

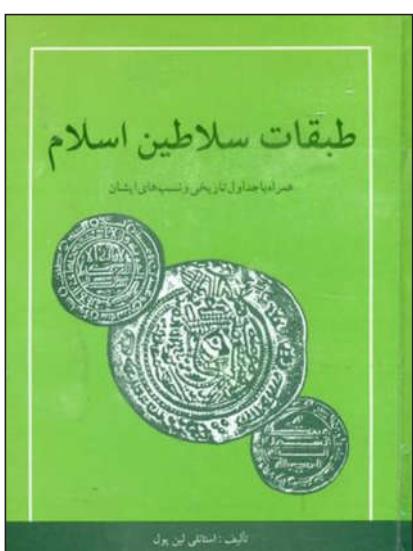
- ویراست ۲: تهران: [بی‌نا]، [بی‌تا]، ۱۲۴ ص، رقعي.
- ویراست ۳: به انصمام زندگینامه اقبال آشتیانی به قلم: ایرج افشار - مکتوب استاد مینوی به عباس اقبال در نقد کتاب - به اهتمام: عبدالکریم جزیره‌دار؛ تهران: نشر اساطیر، ۱۳۸۲ ش، ۱۲۵ ص، رقعي.

- چاپ ۲: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۹۰ ش.

شعر و موسیقی در ایران قدیم / با همکاری: آرتور کریستین سن Arthur Christensen ۱۸۷۵-۱۹۴۵؛ تهران: نشر هنر و فرهنگ، ۱۳۶۳ ش، ۶۰ ص، رقعي، شوميز.

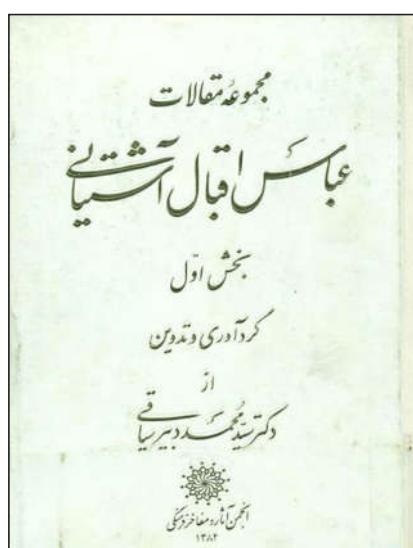
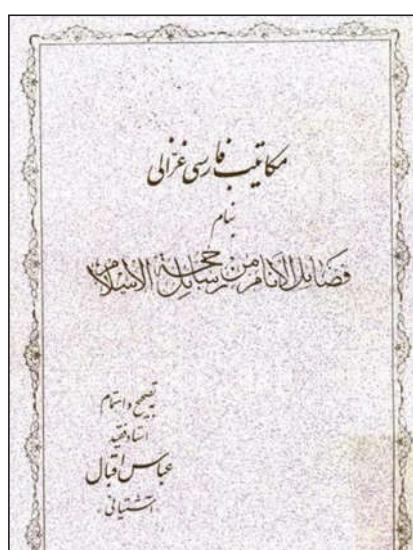
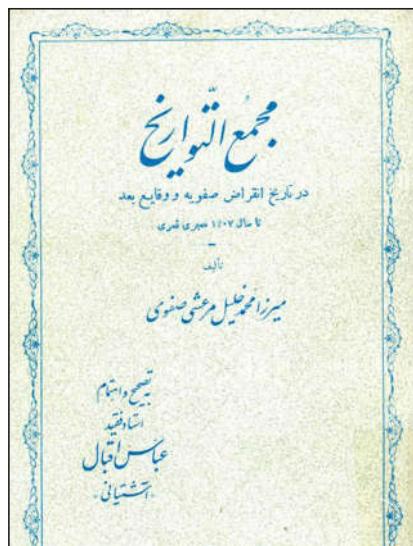
- ویراست ۲: تهران: نشر هنر و فرهنگ، ۱۳۶۳ ش، ۶۴ ص، رقعي.

- ویراست ۳: تهران: نشر هیرمند، ۱۳۶۸ ش، ۱۳۶ ص، رقعي.

لهم
لهم

امتداد پنامه
کتابخانه معاصرین
(۸)
پیش آین

قاپوس وشمگیر زیاری / برلین: [بی‌نا]، ۱۳۰۲ ش / ۱۳۴۲ ش
ق، ۲۸ + ۱۶۰ ص، رقعي، شوميز.

کلیات تاریخ تمدن جدید / تهران: [بی‌نا]، ۱۳۲۵ ش، ۲
ج، ۳۶۴ + ۴۴۰ ص، وزیری، شوميز.

مجموعه مقالات عباس اقبال آشتیانی (شامل یکصد و
یک مقاله) / تهران: کتابفروشی خیام، ۱۳۵۰ ش، چهل + ۹۷۰
ص، رقعي، گالینگور.

- ویراست ۲: تهران: نشر دنیا کتاب، ۱۳۶۹ ش، ۶۴۰
ص، وزیری.

- ویراست ۲: تهران: نشر روزنه، ۱۳۷۸ ش، ۲ ج، ۶۳۸ + ۶۸۰
ص، وزیری.

- ویراست ۳: تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی،
۱۳۸۲-۱۲۸۳ ش، ۵ ج، ۷۷۴ + ۷۰۰ + ۶۸۰ + ۷۹۹ + ۸۰۴
ص، وزیری.

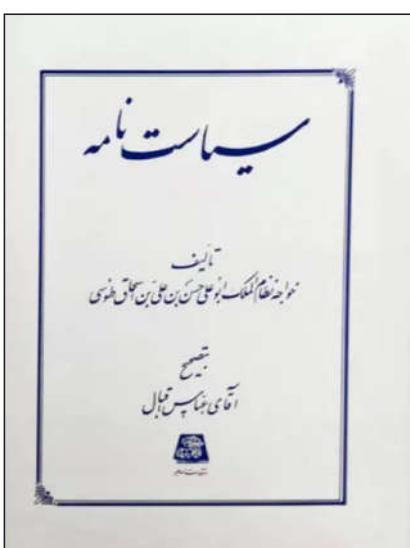
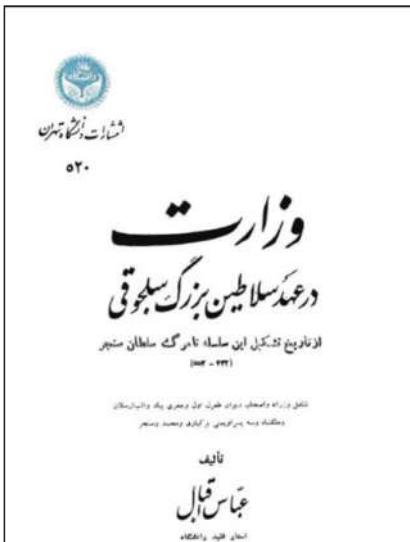
مطالعاتی در باب بحرین و جزایر و سواحل خلیج فارس
/ تهران: چاپخانه مجلس، ۱۳۲۸ ش، ۱۵۰ + ۱۴ ص، وزیری،
شوميز.

- ویراست ۲: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۸۴ ش، ۱۷۶ ص،
نقشه، وزیری.

میرزا تقی خان امیر کبیر / تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۴۰ ش، ۵ + ۴۳۳ ص، وزیری، گالینگور.

- چاپ ۴: تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۹۵ ش.

- ویراست ۲: به کوشش: ایچ افشار؛ تهران: نشر توس،
۱۳۶۳ ش، سیزده + ۵ + ۴۸۸ ص، وزیری.

- چاپ ۴: تهران: نشر توسع، ۱۳۸۵ ش.

- ویراست ۳: تهران: نشر نوید صبح، ۱۳۹۶ ش، ۳۰۴ ص.

ص، وزیری.

وزارت در عهد سلاطین بزرگ سلجوقی از تاریخ تشکیل
این سلسله تامرس سلطان سنجر (۴۳۲-۵۵۲ق) / به کوشش:
محمد تقی دانش پژوه - یحیی ذکاء؛ تهران: دانشگاه تهران،
۱۳۳۷ ش، د + ۳۶۷ ص، وزیری، گالینگور.

- چاپ ۳: تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۹۵ ش.

***

• ترجمه

روس‌ها و انگلیسی‌ها در آسیای مرکزی / مولف: سلطان دیدرل؛ تهران: ضمیمه نشریه «شورای نظام»، ۱۳۰۸ ش، ۱۵۴ ص، خشتی، شومیز.

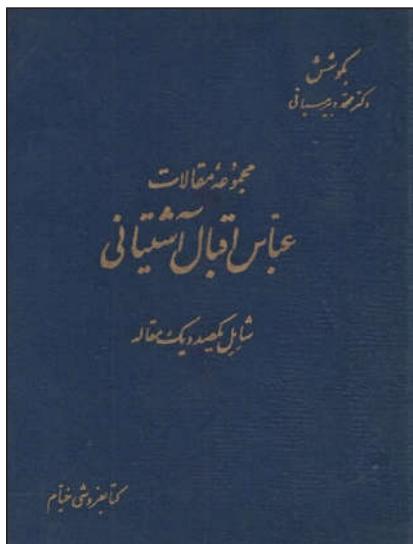
فصلنامه تخصصی کتابشناسی و نسخه‌شناسی
سال پیشست و نهم / شماره ۱۱۱ / ۱۴۰۲ پیاپی

سه سال در دربار ایران (از ۱۳۰۶ تا ۱۳۰۹ قمری) / مولف:
ژوانس فووریه Joannes Fauvrier (۱۸۴۲-۱۸۹۵م)؛ تهران:
مطبوعاتی علمی، ۱۳۲۶ ش، ۳۲۵ ص، وزیری، گالینگور.
- ویراست ۲: با عنوان: «سه سال در دربار ایران: خاطرات
دکتر فووریه (پرشک ویژه ناصر الدین شاه قاجار)» / به
کوشش: همایون شهیدی؛ تهران: نشر دنیا کتاب، ۱۳۶۲
ش، ۴۴۶ ص، وزیری.

- ویراست ۳: با عنوان: «سه سال در دربار ایران: خاطرات
دکتر فووریه (پرشک ویژه ناصر الدین شاه قاجار)» / به کوشش:
همایون شهیدی؛ تهران: موسسه فرهنگی انتشاراتی پر،
۱۳۹۴ ش، ۴۰۰ ص، رقعی.

- ویراست ۴: با عنوان: «سه سال در دربار ایران: خاطرات

دکتر فووریه (پژشک ویژه ناصر الدین شاه قاجار)» / تهران: نشر یمام، ۱۳۹۵ ش، ۴۰۰ ص، رقعي.

السيرة الفلسفية / مولف: محمد بن ذكريای رازی (۲۵۱-۳۱۳ ق) - به تصحیح و مقدمه: پاول کراوس Paul Kraus

(ترجمه فارسی: عباس اقبال آشتیانی - به انصمام شرح احوال و آثار و افکار از: مهدی محقق؛ تهران: سازمان انتشارات و آموزش عالی، ۱۳۷۱، ۷۵ ص، وزیری، شومیز.

- ویراست ۲: تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۴ ش، ۱۸ + ۱۰۶ ص، رقعي.

- چاپ ۴: تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۹۱ ش.

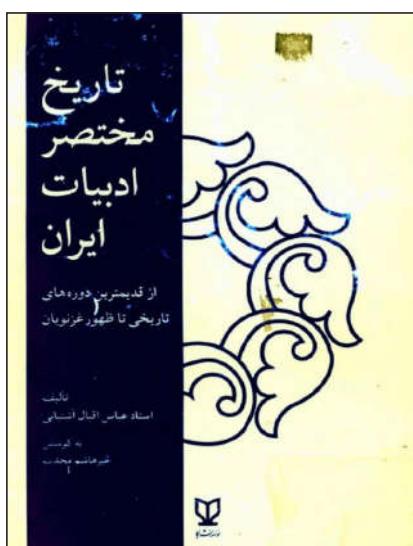
طبقات سلاطین اسلام با جداول تاریخی و نسب های ایشان (به ضمیمه مقدمات تاریخی راجع به هر سلسله) / مولف: استانلی لین پول Stanley Lane-Poole (۱۸۵۴-۱۹۳۱م)؛ تهران: نشر کتابخانه مهر، ۱۳۱۲ ش، ۳۳۹ ص، وزیری، گالینگور.

- ویراست ۲: تهران: نشر دنیای کتاب، ۱۳۶۳ ش، یط + ۳۴۳ ص، رقعي، جدول.

- چاپ ۳: تهران: نشر دنیای کتاب، ۱۳۸۹ ش.

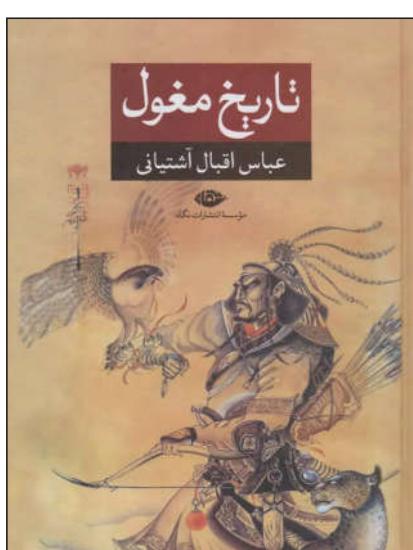
- ویراست ۲: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۹۰ ش، ۳۹۷ ص، نمودار، وزیری.

ماموریت ژنرال گاردان در ایران در دوره امپراتوری اول

لطفاً
لطفاً

کتابنامه
معاصرین
اعمال آنلاین
پیشنهاد

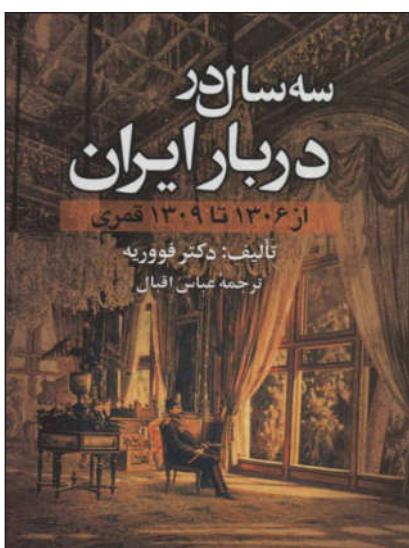
فرانسه متضمن اسناد تاریخی / مولف: آلفرد دو گاردان
Alfred de Gardane (۱۸۱۲-۱۸۷۵م)؛ تهران: ضمیمه نشریه
«شورای نظام»، ۱۳۱۰ش، ۱۹۲ص، خشتی، شومیز.
- ویراست ۲: تهران: موسسه انتشارات نگاه، ۱۳۶۲ش،
۲۰۶ص، رقعي.

- ویراست ۳: به کوشش: همایون شهیدی؛ تهران: نشر
گزارش فرهنگ و تاریخ، ۱۳۶۲ش، ۲۶۷ص، مصور، رقعي.
- چاپ ۲: تهران: نشرگزارش فرهنگ و تاریخ، ۱۳۸۰ش.

یادداشت‌های ثغراز در سفر به ایران: راجع به سال‌های
۱۷۸۰-۱۸۱۲م / مولف: ز. ب. دوما؛ تهران: ضمیمه نشریه
«شورای نظام»، ۱۳۱۰ش، ۱۶۶ص، خشتی، شومیز.
- ویراست ۲: تهران: نشر یساولی، ۱۳۶۱ش، ز + ۱۶۶ص، وزیری.

فصلنامه تخصصی کتابشناسی و نسخه‌شناسی
سال پیشست و نهم / شماره ۱۱۱ / پیاپی ۱۴۰

***

• تصحیح

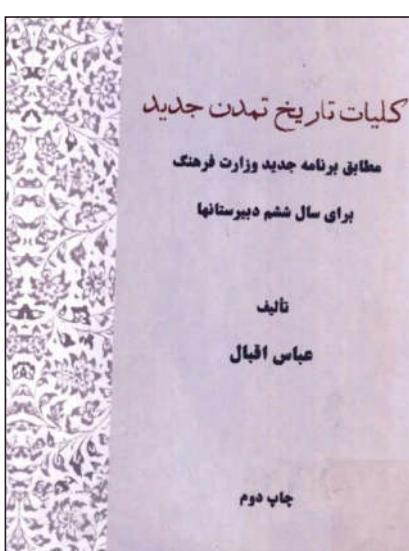
انیس العشاقد / مولف: شرف الدین حسن بن محمد
رامی تبریزی (وفات ۷۹۵ق)؛ تهران: انجمن نشر آثار ایران،
۱۳۲۵ش، ۶۴ص، رقعي، شومیز.

- ویراست ۲: تهران: نشر میترا، ۱۳۹۳ش، ۹۰ص، رقعي.

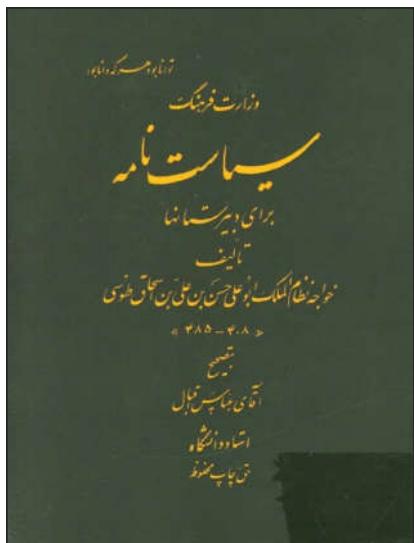
بیان الادیان (براساس چاپ پاریس) / مولف: ابوالمعالی
هبة الله بن محمد حسینی علوی (– زنده ۴۸۵ق)؛ تهران:
[بی‌نا]، ۱۳۱۲ش، ۶۷ص، خشتی، شومیز.

- ویراست ۲: عباس اقبال آشتیانی (۴ باب اول) -

محمد تقی دانش پژوه (باب ۵) - با اهتمام: سید محمد
دیبر سیاقی؛ تهران: نشر روزنه، ۱۳۷۶ش، ۱۳۷ص، وزیری.

بیست مقاله قزوینی / مولف: محمد خان قزوینی (۱۲۵۶)

- ویراست ۱: به اهتمام: عباس اقبال آشتیانی؛ تهران: [بی‌نا]، ۱۳۱۳ ش، جلد دوم، ۲۹۰ ص، رقعی، شومیز.

- ویراست ۲: به اهتمام: ابراهیم پوردادود (ج ۱) - عباس اقبال آشتیانی (ج ۲)؛ تهران: کتابفروشی ابن سینا، ۱۳۳۲ ش، ۲ ج، ۳۶۹ ص، وزیری.

- ویراست ۳: به اهتمام: ابراهیم پوردادود (ج ۱) - عباس اقبال آشتیانی (ج ۲)؛ با عنوان "دوره کامل بیست مقاله قزوینی" / تهران: نشر دنیای کتاب، ۱۳۸۲ ش، ۲ ج، وزیری.

- ویراست ۴: به اهتمام: ابراهیم پوردادود (ج ۱) - عباس اقبال آشتیانی (ج ۲)؛ تهران: نشر اساطیر، ۱۳۸۳ ش، ۲ ج، ۴۶۴ ص، وزیری.

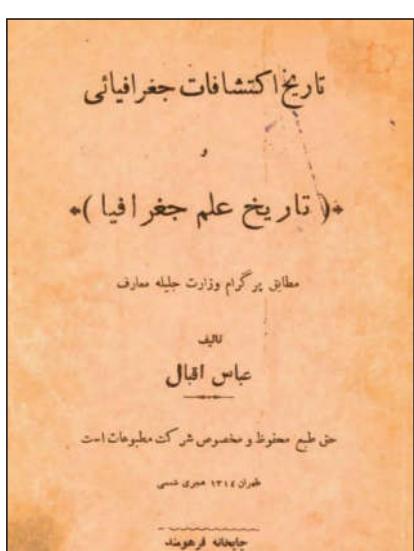
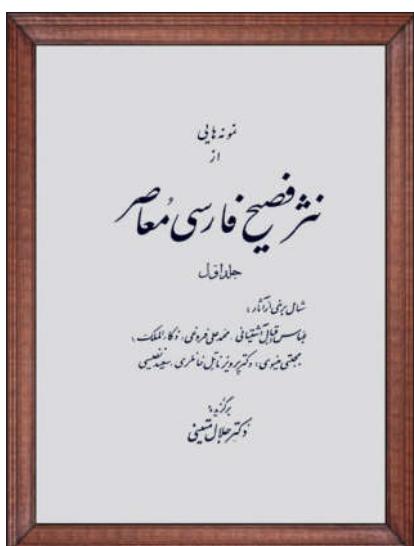
تاریخ طبرستان / مولف: ابن اسفندیار، محمد بن حسن طبری آملی (زنده ۶۱۳ ق)؛ تهران: [بی‌نا]، ۱۳۲۰ ش، ۲ ج، ۳۳۲ + ۱۷۵ ص، وزیری، شومیز.

- ویراست ۲: به اهتمام: محمد رمضانی؛ تهران: نشر پدیده خاور، ۱۳۶۶ ش، ۲ ج، ۵۲۸ ص، وزیری.
- چاپ ۲: تهران: اساطیر، ۱۳۸۹ ش.

تاریخ نو (شامل حوادث دوره قاجاریه از سال ۱۲۴۰- ۱۲۶۷ ق) / مولف: جهانگیر میرزا (قرن ۱۴)؛ تهران: مطبوعاتی علی اکبر علمی، ۱۳۲۷ ش، ۳۴۷ ص، وزیری، شومیز.

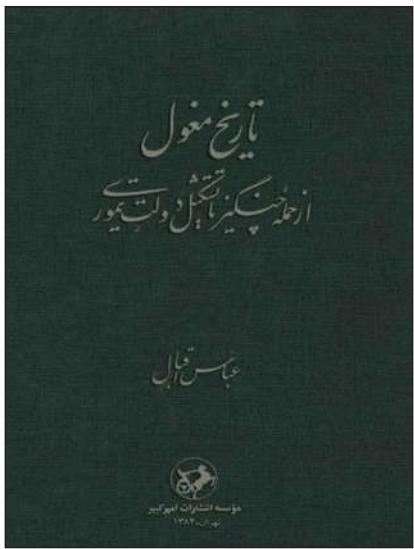
- ویراست ۲: تهران: نشر علم، ۱۳۸۴ ش، ۳۳۳ ص، وزیری.

تبصرة العوام في معرفة مقالات الانام / مولف: مرتضی بن

آموزه معاصرین (۲)
باقیان
کتابنامه
متاد

قاسم داعی حسنی رازی (قرن ۶)؛ تهران: [بی نا]، ۱۳۱۲ ش، ۲۹۴ ص، رقی، شومیز.

- ویراست ۲: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۶۴ ش، ۱۲ + ۲۰۲ ص، رقی.

تتمة اليتيمة / مولف: ابو منصور عبد الملک ثعالبی
نیشابوری (۴۲۹-۳۵۰ ق)؛ تهران: [بی نا]، ۱۳۵۳ ق / ۱۳۱۳ ش، ۴ ج (در ۲ مجلد)، ۱۶۸ + ۱۲۸ ص، رقی، شومیز. (عربی)

تجارب السلف / مولف: هندوشاه بن سنجر نخجوانی
(قرن ۸)؛ تهران: مطبوعه فردین، ۱۳۱۳ ش، ۳۶۸ ص، وزیری،
شومیز.

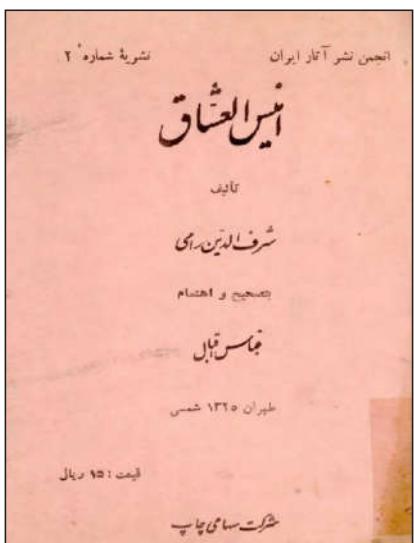
- ویراست ۲: به اهتمام: توفیق سبحانی؛ تهران: کتابخانه
طهوری، ۱۳۵۷ ش، ۳۶۱ ص، وزیری.

ترجمه محاسن اصفهان (از عربی به فارسی) / مولف:
مفضل بن سعد مافروخی اصفهانی (قرن ۵) - مترجم: حسین
بن محمد بن ابی الرضا آوی (زنده ۷۲۹ ق)؛ تهران: شرکت
سهامی چاپ، ۱۳۲۸ ش، ۵ + ۱۶۸ ص، وزیری، شومیز.

- ویراست ۲: ویراستار: محمدرضا زاده‌وش؛ اصفهان:
سازمان فرهنگی - تفریحی شهرداری اصفهان، ۱۳۸۵ ش،
۲۰۸ ص، وزیری.

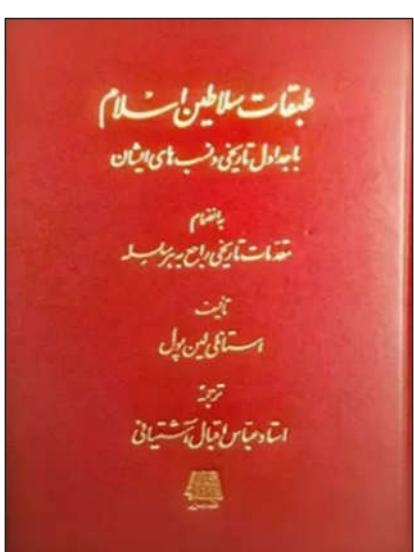

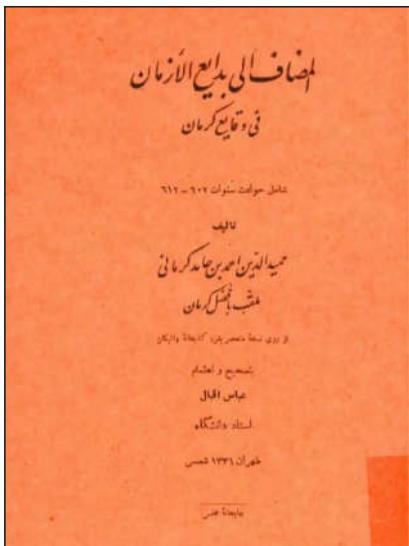
فصلنامه تخصصی کتابخانه و نسخه‌شناسی
سال پیشنهادی / شماره ۱۱۱ / ۱۴۰۲ پیاپی
ویراستار: [بی نا]

حدائق السحر في دقائق الشعر / مولف: رشید الدین
محمد بن محمد وطواط بلخی (۴۸۱-۵۷۳ ق)؛ تهران:
[بی نا]، ۱۳۰۸ ش، ۲۴۵ ص، خشتی، شومیز.

- ویراست ۲: تهران: کتابخانه طهوری - کتابفروشی
سنایی، ۱۳۶۲ ش، عج + ۱۵۰ + س ص، وزیری.

دیوان امیرالشعراء محمد بن عبدالمملک معزی نیشابوری / سراینده: محمد بن عبدالمملک معزی نیشاپوری (۴۳۹-۶۸۶ ق); تهران: کتابفروشی اسلامیه، ۱۳۱۸ ش، س + ۵۲۱ ص، وزیری، گالینگور.

- ویراست ۲: به اهتمام: عبدالکریم جزیره دار؛ تهران: نشر اساطیر، ۱۳۸۵ ش، ن + ۸۳۲ ص، وزیری.

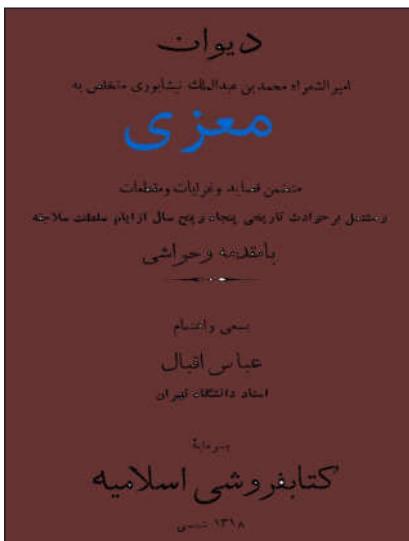
راحة الصدور و آية السرور (در تاریخ آل سلجوق ایران و عراق) / مولف: محمد بن علی بن سلیمان راوندی (قرن ۶) - به سعی و تصحیح: عباس اقبال آشتیانی - با نضمam حواشی و فهارس با تصحیحات لازم: مجتبی مینوی؛ تهران-اصفهان: موسسه انتشارات امیرکبیر-کتابفروشی تایید، ۱۳۳۳ ش، ۷ + د + ۵۷۵ ص، وزیری، گالینگور.

روزنامه میرزا محمد کلانتر فارس: شامل وقایع قسمت‌های جنوی ایران از سال ۱۱۹۹ تا ۱۱۴۲ ق / مولف: محمد بن ابوالقاسم کلانتر (۱۱۳۲-۱۲۰۰ ق); تهران: ضمیمه مجله "یادگار"، شرکت سهامی چاپ، ۱۳۲۵ ش، ۱۱ + ۱۲۷ ص، رقعی، شومیز.

- ویراست ۲: تهران: کتابخانه طهوری، ۱۳۶۳ ش، ۱۴۴ ص، وزیری.

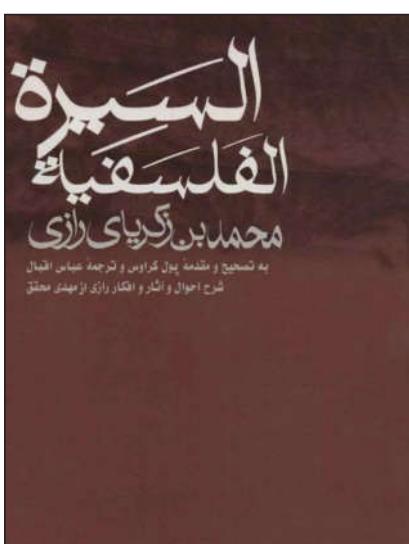
ذیل بر سیر العباد سنایی غزنوی / مولف: اوحد الدین طبیب رازی (قرن ۷)؛ تهران: نشریه دانشکده ادبیات تهران، ۱۳۳۴ ش، سال دوم، ش ۳: صص ۹-۱۶.

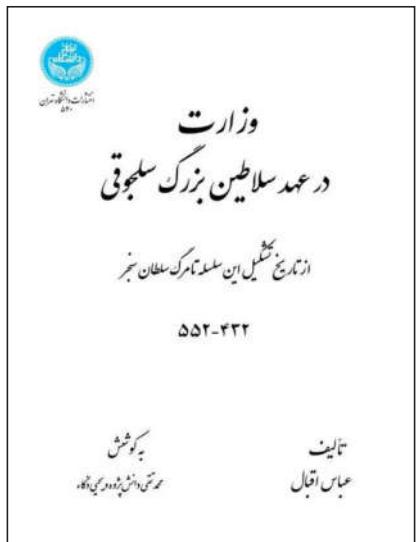
سمط العلی للحضرۃ العلیا (در تاریخ قراختاییان کرمان) / مولف: ناصرالدین منشی کرمانی (قرن ۷) - زیر نظر:

لطف الالٰع

کتابنامه
عباس اقبال آشتیانی
(۷)

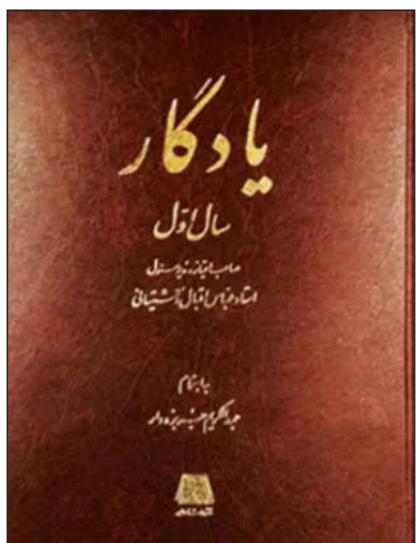

محمد قزوینی؛ تهران: شرکت سهامی طبع کتاب، ۱۳۲۸
ش، ۱۲ + ۱۵۰ ص، وزیری، شومیز.

- ویراست ۲: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۶۲ ش، ۱۲ + ۱۵۴ ص، وزیری.

سیاست نامه / مولف: نظام الملک ابوعلی حسن بن
علی طوسی (۴۰۸-۴۸۵ ق); تهران: [بی نا]، ۱۳۲۰ ش،
۳۰۰ ص، وزیری، گالینگور.

- ویراست ۲: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۶۹ ش، یو + ۲۹۹ ص، وزیری.

- چاپ ۵: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۸۸ ش.

- ویراست ۳: تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۴ ش،
چهارده + ۲۹۲ ص، رقعي.

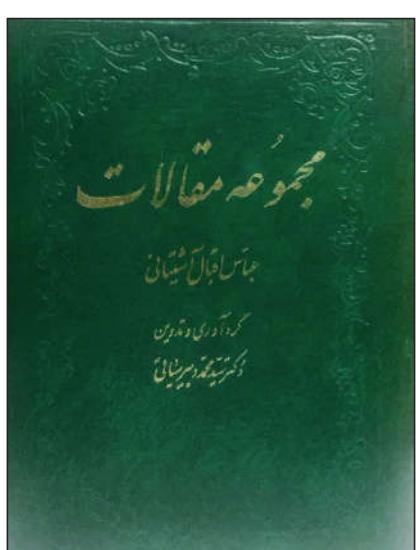

فصلنامه تخصصی کتابشناسی و نسخه‌شناسی
سال پیشست و نهم / شماره ۱۱۱ / پیاپی ۱۴۰

شاهنامه فردوسی (دبالة چاپ و وکرس پس از مقابله چاپ
تورنر ماکان وژول موهل و ضبط نسخه بدل‌ها در حواشی) /
سراینده: ابوالقاسم فردوسی طوسی (۳۲۹-۴۱۶ ق) - مصححان:
مجتبی مینوی (ج ۱) - عباس اقبال آشتیانی (ج ۵-۲) -
سلیمان حییم (ج ۶) - سعید نفیسی (ج ۷-۱۰)؛ تهران: مطبوعه
برو خیم، ۱۳۱۱-۱۳۱۵ ش، ۱۰ ج، مصور، وزیری، گالینگور.

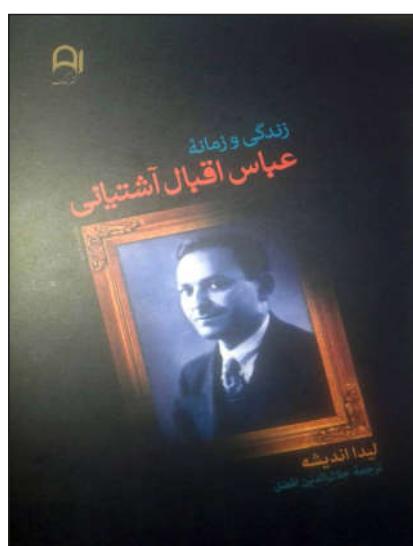
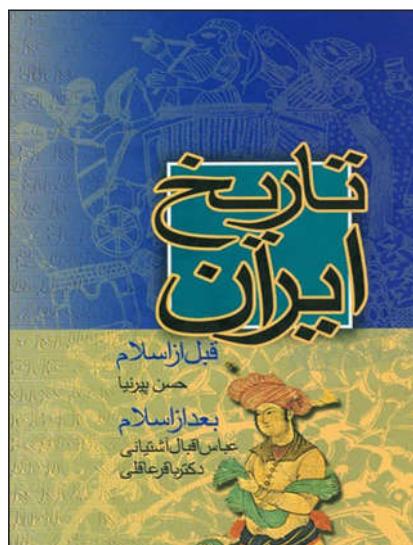
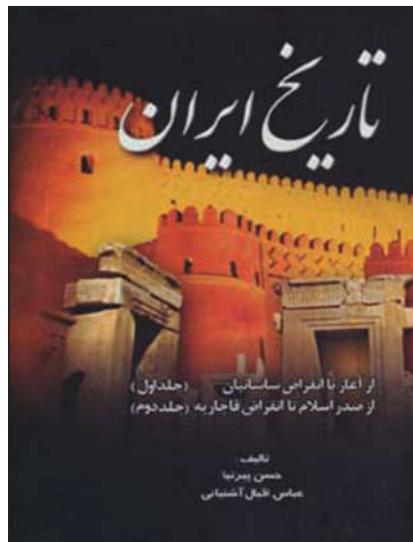
- ویراست ۲: متن شاهنامه همراه با چهار مقدمه قدیم
شاهنامه، مقدمه شاهنامه ابومنصوری، مقدمه نسخه
فلورانس، مقدمه نسخه لندن و مقدمه شاهنامه بایسنغری
/ تصحیح و تنظیم و ترجمه: عباس اقبال آشتیانی - به
اهتمام: بهمن خلیفه؛ تهران: نشر طلایه، ۱۳۸۶ ش، ۴ ج،
۹۶۸ + ۸۷۴ + ۸۱۸ + ۱۰۵۶ ص، رقعي.

- چاپ ۲: تهران: نشر طلایه، ۱۳۸۶ ش.

تاریخ ایران

کتابنامه معاصرین
باقیاب آنلاین

شدّ الازار في حظ الأوزار عن زوار المزار/مؤلف: معین الدین ابوالقاسم جنید شیرازی (-۸۰۰ ق) - مصححان: عباس اقبال آشتیانی - محمد قزوینی؛ تهران: مطبعه مجلس، ۱۳۲۸، ۶۲۱ ص، وزیری، گالینگور. (عربی)

شرح قصیده عینیه ابن سینا در احوال نفس /مؤلف: ناشناخته؛ تهران: چاپخانه دانشگاه، ۱۳۳۳ ش، ب ۱۷ + ص، رقعی، شومیز.

طبقات الشعراء في مدايحة الخلفاء والوزرا/مؤلف: ابن معتز، ابوالعباس عبد الله بن معتز (۲۹۶-۲۴۷ ق)؛ لیدن (هلند): منشورات اوقاد گیپ، ۱۹۳۹ م، ۲۲۶ + ۵۴ ص، وزیری بزرگ، گالینگور. (عربی)

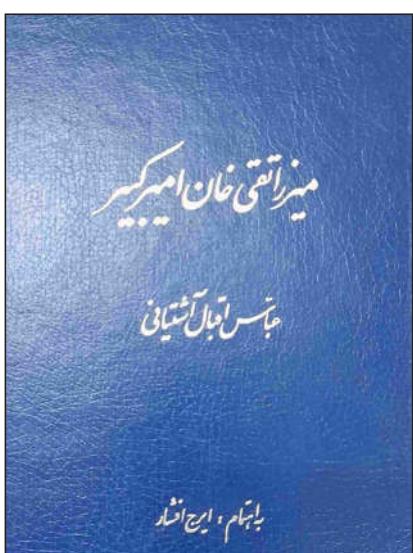
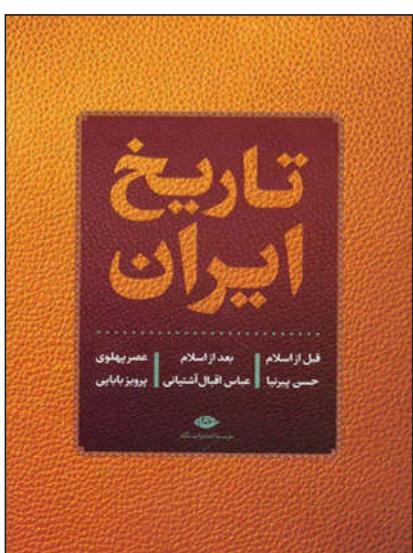
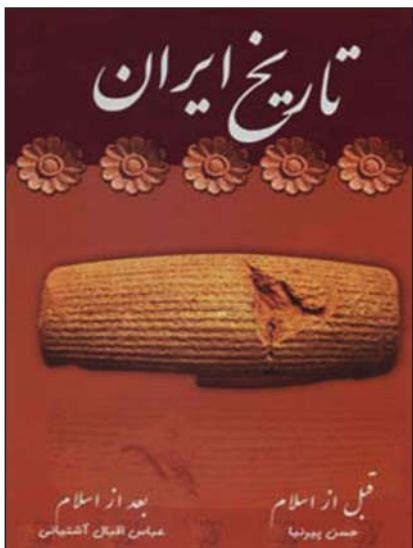
عتبة الكتبة: مجموعه مراسلات ديوان سلطان سنجر /مؤلف: على بن احمد منتجب الدين بديع (قرن ٦) - مصححان: عباس اقبال آشتیانی - محمد قزوینی؛ تهران: [بی نا]، ۱۳۲۹ ش، ۱۷۰ ص، وزیری، شومیز. - ویراست ۲: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۸۴ ش، ۱۷۶ ص، وزیری.

- ویراست ۳: به اهتمام: مریم صادقی؛ تهران: نشر نگاه معاصر، ۱۳۹۶ ش، ۳۲۰ ص، وزیری.

فضائل الانعام من رسائل حجۃ الاسلام(مکاتیب فارسی غزالی) /مؤلف: ابوحامد محمد بن محمد غزالی طوسی (۴۵۰-۵۰۵ ق)؛ تهران: کتابفروشی ابن سینا، ۱۳۳۳ ش، ۱۱۷ ص، وزیری، شومیز. (به ضمیمه "منشور نصیحت ها" اثر غزالی) - ویراست ۲: تهران: موسسه انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۲ ش، ۱۰۱ ص، وزیری.

تاریخ ایران

فصلنامه تخصصی کتابشناسی و نسخه‌شناسی
سال پیشست و نهم / شماره ۱۱۱ / پیاپی ۱۴۰۲

- ویراست ۳: تهران: کتابخانه طهوری - کتابفروشی
سنایی، ۱۳۶۲ ش، ۱۲۸ ص، وزیری.

قابوس نامه / مولف: امیر عنصر المعالی کیکاووس
اسکندر بن قابوس ابن وشمگیر (قرن ۵)؛ برلین (آلمن):
[بی نا]، ۱۳۰۲ ش / ۱۳۴۲ ق، ۲۲۸ ص، رقعی، شومیز.

کلیات عبید زاکانی / مولف: نظام الدین عبید الله زاکانی
قروینی (۷۰۱-۷۷۲ ق)؛ تهران: ضمیمه مجله "ارمغان"،
۱۳۲۱ ش، ۱۴۷ ص، رقعی، شومیز.

- ویراست ۲: تهران: کتابفروشی ابن سینا، ۱۳۳۱ ش،
۱۲۸ + ۱۲۸ ص، رقعی.

- ویراست ۳: تهران: کتابفروشی ادب، ۱۳۳۳ ش، ۱۲۸
ص، رقعی.

- ویراست ۴: شرکت تضامنی اقبال و شرکاء، ۱۳۴۰
ش، ۲۸۹ ص، رقعی.

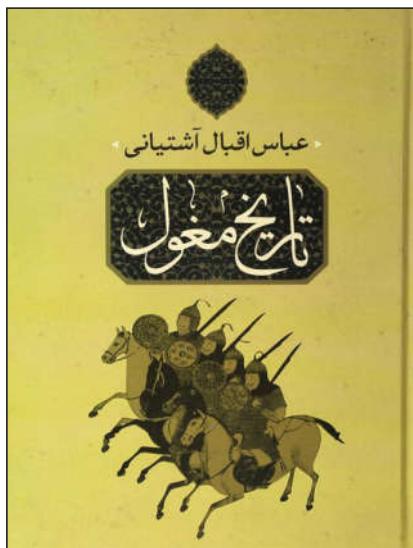
- ویراست ۵: با عنوان: «هجویات و هزلیات عبید
زاکانی (به انضمام مقاله ای عمیق و موشکافانه در
طبیعت هجوای آناتولی لوناچارسکی)» / تهران: کتابفروشی
ابن سینا، ۱۳۴۷ ش، خ + ۱۷۶ ص، وزیری، شومیز.

- ویراست ۶: با عنوان: «کلیات عبید زاکانی شامل:
قصاید، غزلیات، قطعات، رباعیات و عشاقامه» / تهران:
نشر طوع، ۱۳۶۹ ش، ۱۸۳ ص، رقعی.

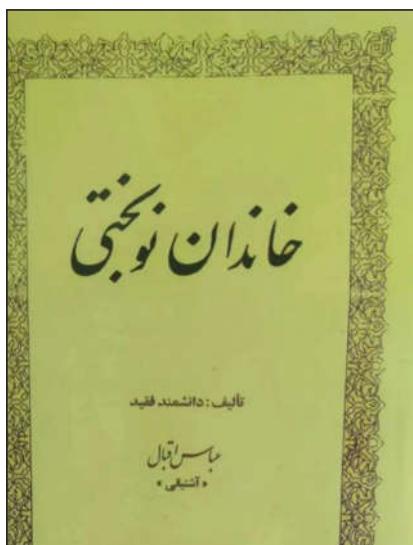
- ویراست ۷: تهران: نشر پیک فرهنگ، ۱۳۷۶ ش،
۲۹۸ ص، رقعی.

- چاپ ۵: تهران: نشر پیک فرهنگ، ۱۳۸۹ ش.

- ویراست ۸: با عنوان: «کلیات عبید زاکانی شامل:
قصاید، غزلیات، رباعیات، رسائل، لطایف و داستان موش و
گربه» / تهران: نشر شهرزاد، ۱۳۸۹ ش، ۳۰۰ ص، رقعی.

لغت فرس / مولف: ابو منصور علی بن احمد اسدی طوسی (وفات ۴۶۵ ق); تهران: چاپخانه مجلس، ۱۳۱۹ ش، ک + ۵۷۱ ص، وزیری، شومیز.
- ویراست ۲: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۸۴ ش، ۶۰۰ ص، رقیعی.

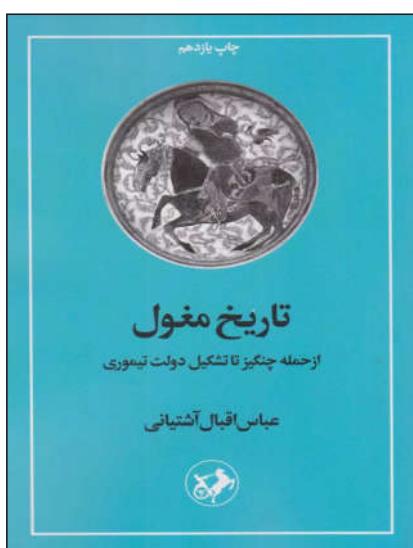
مجمع التواریخ / مولف: محمد خلیل بن داود صفوی مرعشی (وفات ۱۲۲۰ ق); تهران: شرکت سهامی چاپ، ۱۳۲۸ ش، ۸ + ۱۶۶ ص، وزیری، شومیز.
- ویراست ۲: تهران: کتابخانه سنایی، ۱۳۶۲ ش، ۱۶۶ ص، وزیری.

المضاف الى بدیع الازمان في وقایع کرمان (شامل حوادث سنوات ۶۰۲-۶۱۲ ق) / مولف: افضل کرمان، حمید الدین احمد بن حامد کرمانی (قرن ۶); تهران: مطبعه مجلس، ۱۳۳۱ ش، ۶۰ ص، وزیری، شومیز.
- ویراست ۲: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۸۴ ش، ۷۲ ص، وزیری.
- چاپ ۲: تهران: نشر اساطیر، ۱۳۹۱ ش.

معالم العلماء في فهرست كتب الشيعة واسماء المصنفين منهم قدیماً وحدیثاً / مولف: رشید الدین محمد بن علی بن شهرآشوب سروی مازندرانی (۴۸۹-۵۸۸ ق); تهران: [بی نا]، ۱۳۱۳ ق/ ۱۴۱ ش، ۱۲۵۳ ص، رقیعی، شومیز. (عربی)

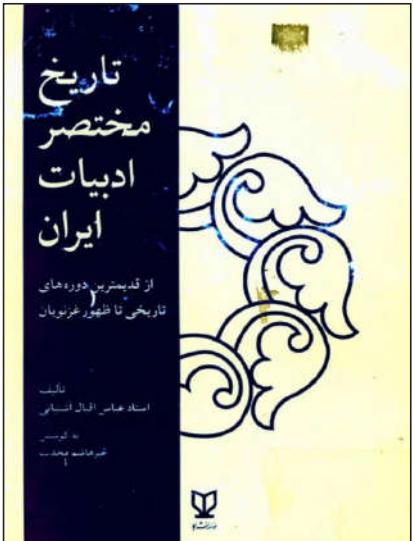
مقاله ای تاریخی و انتقادی (در باره نقشة المصدر) / مولف: محمد قزوینی (۱۳۲۸-۱۲۵۶ ش) - به اهتمام: عباس اقبال آشتیانی؛ تهران: مطبعه مجلس، ۱۳۰۸ ش، ۴۰ ص، رقیعی، شومیز.

***

درباره

اقبال آشتیانی / مولف: جمشید نوروزی؛ تهران: نشر مدرسه، ۱۳۸۷ ش، ۱۱۹ ص، پالتویی، شومیز.
- چاپ ۲: تهران: نشر مدرسه، ۱۳۸۸ ش.

اقبال و تاریخنگاری: درباره عباس اقبال آشتیانی / مولف: حسن شایگان؛ تهران: بنیاد موقوفات دکتر محمود افشاریزدی، ۱۳۸۳ ص، ۲۹۵ ص، وزیری، گالینگور.

بیستمین سال وفات عباس اقبال آشتیانی / تهران: کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد دانشگاه تهران، ۱۳۵۴ ش، ۱۴ + [۷] ص، تصویر، رقعي، شومیز.

زنگینامه شاعران ایران از آغاز تا حاضر: پروین اعتصامی، نادر نادرپور، رهی معیری، عباس اقبال، اسماعیل شاهروdi و... / مولف: حمید هاشمی؛ تهران: نشر فرهنگ و قلم، ۱۳۸۲ ش، ۶۴ ص، پالتویی، شومیز.

- چاپ ۳: تهران: نشر فرهنگ و قلم، ۱۳۸۹ ش.

زنگی نامه و خدمات علمی و فرهنگی شادروان دکتر عباس اقبال آشتیانی / به کوشش: امید قنبری؛ تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۴ ش، ۱۹۸ ص، عکس، رقعي، شومیز.

زنگی و زمانه عباس اقبال آشتیانی / مولف: لیدا اندیشه - مترجم: جلال الدین افضل؛ تهران: نشر نامک، ۱۳۹۳ ش، ۲۸۰ ص، مصور، عکس، جدول، رقعي، شومیز.

عباس اقبال آشتیانی و تاریخ نگاری / به کوشش: ابراهیم فرگاهی؛ تهران: نشر فرهنگستان، ۱۳۹۹ ش، ۳۰۰ ص، رقعي، شومیز.

گزیده مقالات همایش بزرگداشت عباس اقبال آشتیانی و پروین اعتصامی (آشتیان: ۱۳۷۴ ش) / اراک: انجمن فرهنگی - هنری استان مرکزی، ۱۳۷۹ ش، ب+ ۲۱۷ ص، رقعي، شومیز.

فصلنامه تخصصی کتابشناسی و نسخه‌شناسی
سال پیشنهادی / شماره ۱۱۱ / پیاپی ۱۴۰

